

***Sosiaali- ja terveysministeriön* ja
Työterveyslaitoksen tulossopimus vuosille 2020–2023
tulostavoitteet 2023**

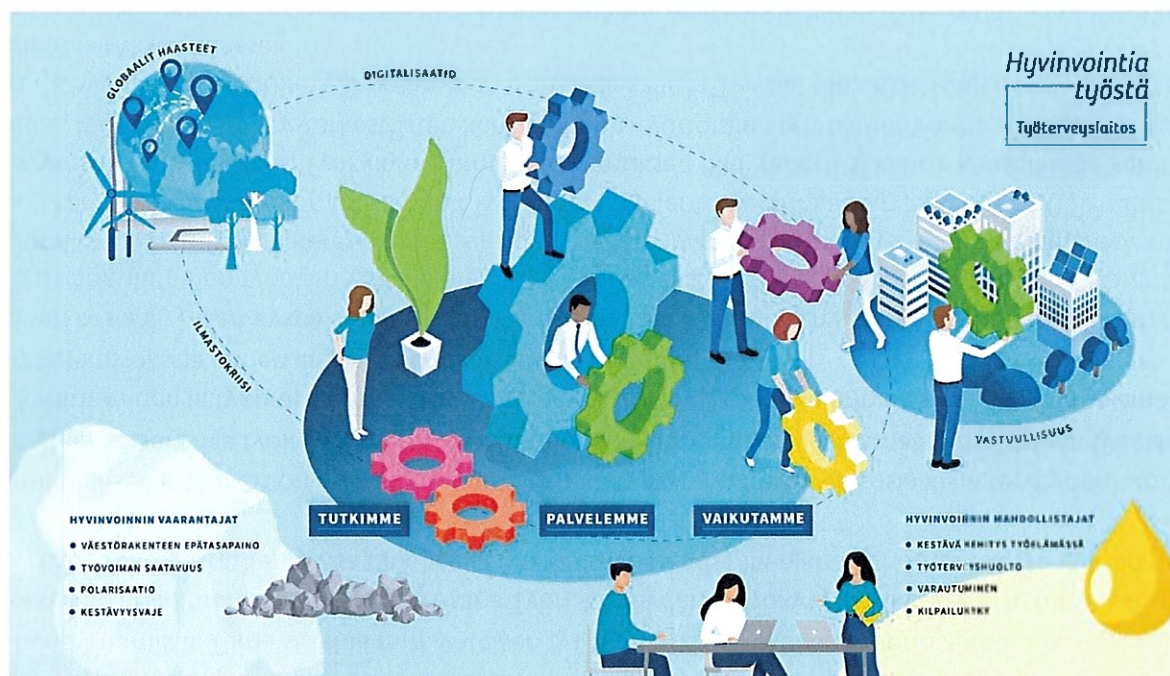
Sisällys

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET	3
2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET.....	6
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS.....	7
4. RAHOITUS.....	14
5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	14
LIITE 1: Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet.....	16
LIITE 2: Erittely henkilöstöstä	19
LIITE 3: Erittely määrärahoista	20

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja Työterveyslaitos (TTL) sopivat tässä tulossopimuksessa valtionosuudella toteutettavan toiminnan kauden 2020 – 2023 tavoitteista ja vuoden 2023 tulostavoitteista ja resursseista. Työterveyslaitoksen liiketoimintaa ohjataan johtokunnassa, jossa sosiaali- ja terveysministeriöllä on tulosohjauksesta erillinen edustus. STM:n ja TTL:n johto sopii erikseen hallituksen, ministereiden tai muista tulossopimukseen sisältymättömistä toimeksiannoista.

Työterveyslaitos toimii sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla itsenäisenä julkisoikeudellisena yhteisönä, jota ohjataan kolmikantaisesti. Työterveyslaitoksen visio on, että työstämme syntyy hyvinvointia työpaikoille, yksilöille ja koko yhteiskunnalle (Kuva 1). Tätä varten Työterveyslaitos tutkii, palvelee ja vaikuttaa.

Kuva 1. Työterveyslaitoksen visio on luoda hyvinvointia työstä.

Vuonna 2023 Työterveyslaitoksen päätavoite on vastata hallitusohjelman toimintasuunnitelman mukaisiin työelämän kehittämistä koskeviin linjauksiin siten, että tähän liittyvät toimenpiteet muodostavat myös sosiaali- ja terveysministeriön kanssa laadittavan tulossopimuksen rungon seuraavilla painopisteillä:

- Työn ja työhyvinvoinnin -kehittämishojelman (TYÖ2030) toteuttaminen työhyvinvoinnin parantamiseksi ja vauhdittamaan toimintatapojen uudistamista ja uuden teknologian hyödyntämistä. Tämä sisältää mm. yhteisen työelämän tilannekuvan muodostamista ja analysointia koskevat toimenpiteet.
- Työelämäohjelmien kokoavan arvioinnin toteuttaminen osana Työn, terveyden ja työkyvyn tutkimus- ja kehittämishojelmaa. Tutkimus- ja kehittämishojelma sisältää myös ns. HELP-kokonaisuuden, jossa tarkastellaan erityisesti pandemia-ajan vauhdittamaa työelämän murrosta ja vaikutuksia hybridi-, etä- ja lähityökäytäntöihin.
- Työterveyshuollon toiminnallisen integraation edistäminen ja tukeminen osana uudistuvaa sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää.
- Työterveyshuollon ennaltaehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan kehittäminen vastaamaan muuttuvan työelämän tarpeisiin.
- Työelämävalmiuksien kehittäminen ja työurasiirtymien tukeminen työuran nivelkohdissa erityisesti nuorten työelämään siirtymisen tukemiseksi, keski-ikäisten osaamisen varmistamiseksi ja ennen aikaisten työeläkkeiden vähentämiseksi.
- Työntekijöiden tukeminen sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisessä ja tulevaisuuden sote-keskuksen toimintamallia määriteltäessä.
- Mielenterveysongelmien vähentäminen työelämässä näkemällä työhön osallistuminen mielenterveyden voimavarana ja parantamalla työpaikkojen ja työterveyshuollon mahdollisuuksia tukea mielenterveyttä sekä tukemalla erityisen haasteellisessa tilanteessa olevia toimialoja kuten kulttuuri- ja taideala sekä sote-ala. Tavoitteen kannalta keskeinen on esimerkiksi Työelämän mielenterveysohjelman jatkaminen (RRP rahoitus).
- Osatyökykyisten työllisyysasteen nostaminen Työkyky-ohjelman laajennuksen (RRP rahoitus) kautta kansallisella kehittämisellä, kuten ammattilaisten osaamisen vahvistaminen, työttömien terveystarkastusten kehittäminen, työttömien ryhmäinterventio sekä tutkimuksella.
- Sisäympäristön terveys- ja hyvinvointihaittojen vähentäminen osana kansallista Terveet tilat 2028 -ohjelmaa yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.
- Työterveyslaitos varautuu muihin ministeriön määräämiin tehtäviin, tulevan hallitusohjelman valmisteluun ja ottaa huomioon kaikessa toiminnassaan työelämän edellytykset selviytyä ja toipua kriiseistä. Toimeksiannoista sovitaan erikseen ministeriön ja Työterveyslaitoksen välillä.
- Suomen kestävän kasvun ohjelman tuki ja toimeenpano (RRP) erityisesti pilarin 3 toimenpiteissä.

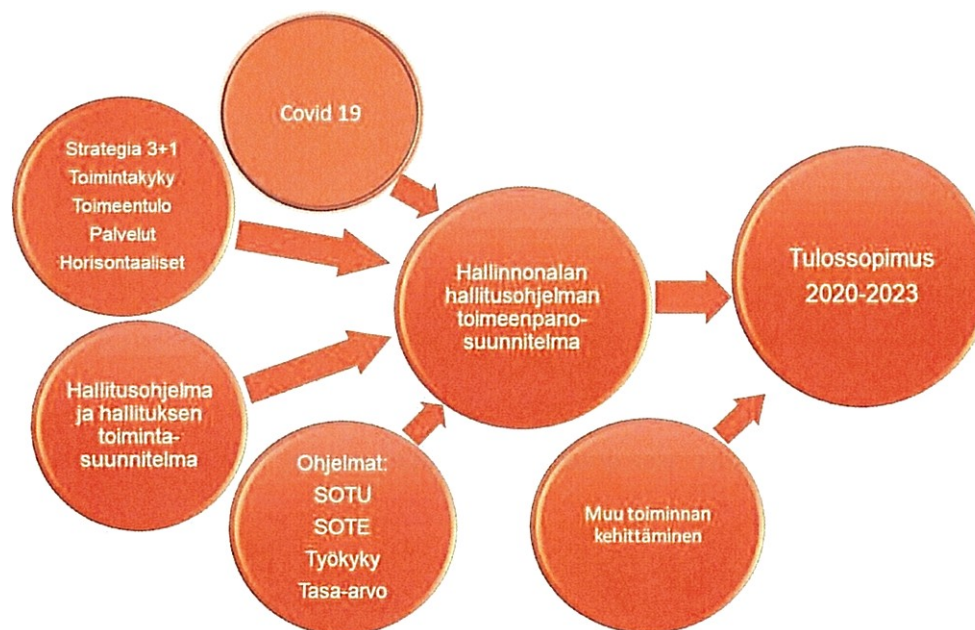
STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, hallinnonalan strategiaan, julkisen talouden suunnitelmaan sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmiin strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi. STM:n koordinoitavastuulla on hallitusohjelman kokonaisuus Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen toimeenpanomatriisin, joka on tulossopimusten perustana.

Työterveyslaitos tukee ja toteuttaa omalta osaltaan STM:n hallinnonalan strategiaa. Työterveyslaitos toteuttaa strategiaa täydentävien Työympäristön ja työhyvinvoinnin linjausten toimeenpanosuunnitelmaa.

Työterveyslaitos huomioi tavoitteissaan ja toiminnassaan Euroopan työterveyttä ja työturvallisuutta koskevan strategiakehyksen 2021-2027 tavoitteet.

Näiden tavoitteiden lisäksi Työterveyslaitos edistää aktiivisesti ja tukee ministeriötä useissa muissa hallituksen toimintasuunnitelmaan kirjatuiissa tavoitteissa

kuten esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottavuuskasvu, päihde- ja riippuvuusstrategian valmistelu ja toteutus, työelämän vähimmäissääntely ja toimeenpano, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, AuroraAI -verkon kehittäminen tietoturvallisesti ja eettisesti, kuntoutus-järjestelmän uudistaminen, perhevapaaudistus, jatkuvan oppimisen työelämälähtöinen malli, lainsäädännön muutostarpeet työn murroksessa, parlamentaarinen lapsistrategia, sosiaaliturvauudistuksen parlamentaarinen valmistelu, työaikalainsäädännön seuranta sekä tietopolitiikka.

(Ohjelmat/ Työkyky sisältää mm. Työn ja työhyvinvoinnin kehittämisohjelman, Työn, terveyden ja työkyvyn tutkimusohjelman ja Työkykyohjelman)

Työterveyslaitos tukee ministeriötä tehtäväalueensa EU- ja kansainvälisissä tehtävissä ja osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteisiksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin. Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi. Työterveyslaitos toimeenpanee sille asetettuja tavoitteita eri rahoituslähteistä tulevalle rahoituksella. Erillisrahoitteisten hankkeiden (mm. Työkykyohjelma ja sen laajennos, Työelämän mielenterveysohjelma) toimeenpanosta on sovittu tarkemmin niitä koskevissa sopimuksissa.

2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Hallinnonalan yhteiset 2021 päivitetyt strategiset vaikuttavuustavoitteet:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin kaikissa tilanteissa
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Koko hallinnonala vaikuttaa näiden tavoitteiden toteutumiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa vaikuttavuustavoitteiden seurannasta ja raportoinnista (liite 1).

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla				
Tavoite 2023	No	Virastot	Tulostavoite 2023	Tulosmittari
Vahvistetaan tietopohjaa ja haetaan ratkaisuja palvelu- ja etuusjärjestelmän yhteensovittamiseksi tuottamalla muun muassa vaikutusarvioita ja ehdotuksia työn ja sosiaaliturvan yhteen sovittamisesta ihmisten muuttuvissa elämäntilanteissa työn murros huomioon ottaen.	25, 40	THL Kela	Tulevaisuuden Sote-keskushankkeiden tukeminen ja tutkimusyhteistyö palvelujen ja etuuksien yhteensovittamisessa ja kokeilujen arvioinnissa yhteistyössä THL:n ja Kelan kanssa.	2023: Työkykyohjelman seuranta- ja arviointitutkimuksen loppuraportti ja tieteellinen artikkeli julkaistu. Osallistuttu digisotetiekartan laatimiseen.
		THL	Ammattilaisten työkyvyn tuen osaamisen ja työkyvyn tukemiseen liittyvän yhteistyön vahvistaminen. Työttömien työnhakuaktiivisuuden ja mielenterveyden tukeminen.	2023: Työkykyohjelmassa kehitettyjen koulutusten (Työkyvyn tuki –koulutus, työkykykoordinaattorikoulutus, kouluttajakoulutus) levittäminen ja arviointitulosten julkaiseminen. Uudet työkyvyn tuen koulutukset kehitetty perusterveydenhuollon lääkäreille ja sote-johdolle. Koulutettu yhteensä 300 asiantuntijaa. Työkykykoordinaattorikoulutus toimii osana koulutusjärjestelmää. Työhön kytkeytyvän kuntoutuksen tietopakettia ja työn muokkauksen toimintamallia levitetään. Työttömille suunnattu interventio, Taite-valmennus, on päivitetty ja ohjaajien koulutus on digitalisoitu. Ohjaajia koulutettu 60 kpl.
		THL	Kuvaus työikäisen väestön tilasta (mm. sairastavuus, ikäjakauma, työmarkkina-asema) jatkumona.	2023: Tuotetaan seurantatietoa työikäisen väestön työkyvystä ja työhön osallistumisesta.
		THL	Käynnistetään (erillisrahoitteisen) Työterveyshuollon toiminta ja laatu Suomessa 2024 -selvityksen valmistelu.	2023: Selvitys on valmis käynnistettäväksi v. 2024.

			Toteuttanut hyvinvointialueille työhyvinvoinnin tiedolla johtamisen tueksi kyselykokonaisuuden (Mitä Kuuluu MK) ja suositukset erilaisten työaikamuotojen suunnitteluun ja työkykyjohtamisen kehittämiseen. Tutkittu, kehitetty ja levitetty keinoja sote-alan työn kuormitustekijöiden hallintaan, voimavaretkijöiden vahvistamiseen sekä sotealan vetovoimaisuuden lisäämiseen.	<p>2023: Kerätty vuoden 2023 Mitä kuuluu sotehenkilöstön työhyvinvointiaineisto hyvinvointialueilta (n=17 500). Mukana olevat hyvinvointialueet ovat hyödyntäneet tuloksia kehittämisen ja johtamisen tukena soteorganisaatioissa. Tuotettu Työelämätieto.fi -sivustolle tietoa uuden työaikalain ja koronan vaikutuksista työaikoihin ja sairauspoissaoloihin sote-sektorilla.</p> <p>Tutkittu, kehitetty ja levitetty keinoja sotetyöntekijöiden tukemiseen ja alan vetovoimaisuuden vahvistamiseen Kunta10 kunnissa (n=90 000), viidessä sairaanhoitopiirissä (n=13 000) ja hyvinvointialueilla (n=17 500). Kehitetty vanhustyön arvostusta ja vetovoimaisuutta parantamalla työntekijöiden hyvinvointia hallituksen ikäohjelman toimeenpanohankkeessa. Julkaistu työhyvinvointia ja alan veto- ja pito-voimaa parantava, eettistä kuormitusta vähentävä Hyvä veto –toimintamalli. Mallia levitetään vanhustyön organisaatioissa valtakunnallisesti.</p>
Tukenut sosiaaliturvauudistusta kehittämällä tietopohjaa ja politiikkatoimien arviointia	25, 73, 79		<p>Tuottanut tietoa osaamisen, työkyvyn, työttömyyden ja syrjäytymisen välisestä vuorovaikutuksesta ja keinoista työkyvyn ja työllisyyden edistämiseksi.</p> <p>Osallistuu sosiaaliturvauudistuksen vaikutusarviointiin.</p>	<p>2023: Tuotettu seurantatietoa työikäisen väestön työkyvystä ja työhön osallistumisesta.</p> <p>2023: Osallistuttu tuottamalla tietoa/vaikutusarvioiteja sosiaaliturvauudistukseen ja sosiaaliturvakomitean käyttöön.</p>
Tuettu maakunnan toimijoita SOTE-palveluiden (+TE-palvelujen) yhteensovittamisessa ja SOTE-yhteisöjä muutoksessa	40	THL	Toimeenpannut toimenpiteitä työterveyshuollon integroimiseksi muuhun terveydenhuoltoon ja työikäisten palvelukokonaisuuksien rakentamiseksi yhteistyössä kunkin hyvinvointialueen kanssa alueellisten tarpeiden ja VN periaatepäätöksen (Työterveys2025) mukaisesti. Tehnyt suunnitelman TYÖOTE-toimintamallin ylläpitämiseen ja tukemiseen vaadittavista rakenteista ja toimenpiteistä nykyisen hankkeen päättymisen jälkeen v. 2023.	2023: TYÖOTE-hanke etenee suunnitellusti ja toimintamalli on käytössä kaikilla hyvinvointialueilla. Suunnitelma toimintamallin ylläpitämiseksi on laadittu ja toiminnan jatkuvuus on varmistettu.

<p>Kehittänyt merenkulkualan terveydenhuollon kokonaisuutta osana uudistuvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa</p>			<p>Merenkulkijoiden työterveyttä, laivatyön altisteita ja varustamoiden työterveysyhteistyötä sekä näiden kehittämistarpeita selvitetään Hyvinvointia laivatyöhön -tutkimushankkeessa.</p> <p>Kehittää merenkulun terveydenhuoltoa sote-uudistukseen liittyen.</p> <p>Merimieslääkäreiden ja merimiesterveyskeskusten henkilöstön kouluttaminen.</p>	<p>2023: Hanke saadaan valmiiksi.</p> <p>2023: Osallistuttu asiantuntijatahona merimiesten terveydenhuoltoa koskevaan säädösvalmisteluun ja soteuudistukseen varautumiseen.</p> <p>2023: Koulutusten ja koulutukseen osallistuvien määrä.</p>
--	--	--	--	---

Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta				
Tavoite 2023	No	Virasto	Tulostavoite 2023	Tulosmittari
<p>Osallistunut hyvinvointia, terveyttä, toiminta- ja työkykyä edistävien ohjelmien laadintaan, tukenut tai toimeenpannut ohjelmia, ja arvioinut niiden vaikuttavuutta hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisessa ja toiminta- ja työkyvyn paranemisessa, ja onko niillä saavutettu terveyshyötyä.</p>	<p>16, 19, 28, 40, 45, 46, 73, 143, 144</p>		<p>TYÖ2030-ohjelman, Työelämän mielenterveysohjelman ja Työkykyohjelman toimeenpano toimintasuunnitelman mukaisesti, tulosten juurruttaminen ja ohjelman päättäminen. TTL tukee ministeriötä myös Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeiden toimeenpanossa (RRP pilari 3 projektit erityisesti).</p> <p>TTL tutkii työkyvyn ja työhön osallistumisen tukitoimia ja niiden vaikuttavuutta työpaikoilla ja osana palvelujärjestelmää huomioiden osatyökykyiset, heikossa työmarkkina-asemassa olevat ja pk-yrittäjät.</p>	<p>2023: Ohjelmien ja hankkeiden loppuun saattaminen toimintasuunnitelmien mukaisesti. Toteuttanut RRP osahankkeita (Työkykyohjelman laajennos, Työelämän mielenterveysohjelman laajennos ja Digitaalinen itsearviointiväline työ- ja toimintakyvyn arviointiin –projekti) suunnitelman mukaisesti.</p> <p>2023: Työkyvyn kansallisen digialustan (RRP:ssä Työelämän mielenterveysohjelman laajennus) sisällön suunnittelun tuki mm. alustalle valittavien työkalujen, menetelmien ja tietosisältöjen valinnassa ja muotoilussa.</p> <p>2023: Julkaistaan tutkimuksia osatyökykyisten työllistymisen ja kestävien työurien mahdollisuuksista sekä esitetään suosituksia osatyökyvyttömyysetuuskäytöstä ja niiden yhteydestä työhön osallistumiseen. Julkaistaan tutki-</p>

				<p>mus Työkykyohjelman koulutusten vaikutuksista ammattilaisten osaamiseen. Julkaistaan 3 artikkelia työ- ja toimintakyvyn mittarin (Kykyviisarin) ennustevaliditeetista työhön osallistumiseen ja mittarin ominaisuuksista. Julkaistaan 2 artikkelia ja suositukset kuntoutuspsykoterapian vaikuttavuudesta. Levitetään työhön kytkeytyvän kuntoutuksen oppimateriaalia ja sitä on ladattu 10 000 kertaa. Käynnistetään yhteistyössä työeläkelakien mukaisen ammatillisen kuntoutuksen vaikuttavuustutkimus.</p>
			<p>Sisäympäristön terveys- ja hyvinvointihaittojen vähentäminen osana kansallista Terveet tilat 2028 -ohjelmaa yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Sisäilma ja terveys ohjelmassa TTL tekee ja julkaisee suositukset "Työkyvyn tuki sisäilmatilanteissa" -toimintamallista sekä siihen liittyvää koulutusmateriaalia. TTL julkaisee laajennetun katsauksen sisäilman puolihahtuvista organisaatioista yhdisteistä (svoc) ja niiden yhteydestä terveyteen.</p>	<p>2023: Työterveyslaitoksen sivuilla julkaistaan "Työkyvyn tuki sisäilmatilanteissa" toimintamalli ja koulutusmateriaalia. Julkaistaan laajennettu "svoc" katsaus sisäilmaan liittyen Tietoa työssä -sarjassa.</p>
			<p>Tutkii työn kognitiivisia vaatimuksia ja kehittänyt ratkaisuja kognitiivisen kuormituksen hallintaan.</p>	<p>2023: Vahvistettu aivotyötä kartoittavaa tietopohjaa uusilla toimialakohtaisilla aineistoilla (mukaan opetusala, rakennusala ja sote). Tehty Hyvän aivotyön askeleet –malli työpaikoille kognitiivisen ergonomian edistämiseksi työssä.</p>
			<p>Tuottaa tietoon perustuvia ratkaisuja työajoista sekä työn fyysisistä että psyykkisistä tekijöistä aiheutuvan kuormituksen hallintaan.</p>	<p>2023: Tuotamme Työelämätiето.fi sivustolle tietoa uuden työaikalain ja koronan vaikutuksista työaikoihin ja sairauspoissaoloihin sote-sektorilla. Tuotamme tietoa istumatyön tauottamisesta, ulkoisen tukirangan hyödyistä fyysisesti kuormittavissa töissä, sotilaan toimintakyvyn tehostamisesta, asiantuntijoiden kuormittumisesta ja palautumisesta hybridi-työssä sekä vuorotyöntekijöiden unen ja vireyden edistämiseen kehitetyistä menetelmistä.</p>

			<p>TTL osallistuu yhteistyössä STM ja THL kanssa työ- ja toimintakykytiedon konseptointiin ja kansallisen mittariston sekä itsearviointin kehittämiseen. Kykyviisari on osa digitaalisen terveydenhuollon ja työnhaun palvelujärjestelmiä osatyökykyisten työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi.</p> <p>Päivitetään työkyvyn määritelmä ja mittari (Työkykyindeksin pohjalta).</p>	<p>2023: Kykyviisaria käytetään työ- ja toimintakykytiedon tuottamiseen sähköisissä järjestelmissä.</p> <p>2023: TTL osallistuu työ- ja toimintakyvyn sähköisen itsearviointivälineen kehittämiseen osana DigiFinland Oy:n hallinnoimaa projektia.</p> <p>2023: Työkyvyn määritelmä ja mittari on muodostettu.</p>
Kehittänyt ja levittänyt riskien (erityisesti psykososiaalisten) hallintakeinoja työpaikoille			<p>Työpaikkojen psykososiaalisten voimavarojen edistämiskeinojen ja toimintamallien vahvistaminen. TTL tukee mielenterveysstrategian 2030 toimeenpanoa yhteistyössä STM ja THL kanssa.</p>	<p>2023: Psykososiaalisia riskejä ehkäistä ja voimavaroja edistetty työpaikoilla (mm. Työelämän mielenterveysohjelman työkalut, arviointimenetelmät, tutkimus työn ja perheen yhteensovittamisesta julkaistu). TTL osallistuu mielenterveysstrategian toimeenpanoa tukeviin asiantuntijaryhmiin ja VN periaatepäätöksen valmisteluun.</p>
Tuottanut ja analysoinut tietopohjaa työn ja työelämän muutoksesta, työkyvyn ja työllistymisen tuen investoinneista ja niiden vaikutuksista	40, 45, 46, 93, 112		<p>Jatkanut työn, terveyden ja työkyvyn tutkimus- ja kehittämisohjelman toteuttamista (mukaan lukien HELP-kokonaisuus) tukemaan tutkittuun tietoon perustuvaa päätöksentekoa.</p>	<p>2023: Ohjelma on toteuttanut työterveyden valtakunnallisen tutkimusseminaarin ajankohtaisen tutkimustiedon jakamiseksi päätöksenteon tueksi. Työelämäohjelmien vaikuttavuuden kokonaisarviointi on toteutettu osana ohjelmaa. HELP-projekti on saatettu valmiiksi suunnitelman mukaisesti ja on tuotettu julkaistua tietoa hyvinvoinnin ja tuottavuuden välisestä yhteydestä työelämän murroksessa.</p>
			<p>Levittänyt vaikuttavuustutkittuja menetelmiä työhön osallistumisen tukemiseksi työuran eri vaiheissa yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa, painopiste on keski-ikäisten urajumien ehkäisemisessä. Tuetaan myös yli 55-vuotiaiden ja nuorten työhön osallistumista ja esihenkilöiden osaamista ikä- ja työurajohtamisessa.</p>	<p>2023: Tutkitaan/levitetään verkkopohjaisia menetelmiä nuorten työhön kiinnittymisen tueksi, keski-ikäisten urajumien ehkäisemiseksi ja vanhempien työntekijöiden tueksi. Valmennuksiin osallistuu 150 työntekijää ja 30 esihenkilöä/ohjaajaa työpaikoilta. Vaikuttavuustieto on kerätty ja tulokset käyty läpi osallistuneiden työpaikkojen kanssa.</p>

		Jalostanut tutkimustiedosta ja lainsäädäntömuutoksista ratkaisuja tukemaan ihmisiä ja työyhteisöjä työelämän digitaalisen murroksen ja uusien syöpävaarallisten tekijöiden hallitsemiseksi.	2023: 5 HTP- tai sitovan raja-arvon muistiot ja lisäksi esitetään perustelut 5 biologisen altistumisindikaattorin (ohje)raja-arvolle.
		Tutkinut työnmuutosta, uusia työn organisointimuotoja, kokeiluihin perustuvaa innovaatiokulttuuria ja niiden vaikutuksia työn mielekkyyteen ja hyvinvointiin. Tukenut yritysten vihreää siirtymää ja ympäristövastuullisuutta tutkimalla ja levittämällä tietoa ilmastoteoista työssä ja työpaikoilla, ilmastonmuutoksen yhteyksistä ammatteihin, toimialoihin ja työn tekemisen tapoihin.	2023: Tehty 5 julkaisua työn murroksesta, digitalisaatiosta työssä ja ilmastonmuutoksesta. Julkaisujen tuloksia on levitetty viestinnän keinoin. Kerätty ilmastonmuutoksen työelämävaikutuksia kartoittavan toistuvaiskyselyn ensimmäinen aineisto.
		Työpaikkojen tuki koronapandemian jälkihoidossa ja paluussa työpaikoille.	2023: Tulostavoite on toteutunut, ei uusia tavoitteita vuodelle 2023.

HORIZONTAALISET			
Tavoite 2023	No	Tulostavoite 2023	Tulosmittari
Osaamisen kehittäminen: Meidän työpaikka -projekti		Työhyvinvoinnin ja osaamisen jatkuva kehittäminen. Henkilöstö suorittaa Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus – miksi ja miten? –koulutuksen.	2023: Osaamisen kehittämisen projektissa kehitetyt osaamisen kehittämisen työkalut aktiivisessa käytössä. 2023: Koulutuksen tavoite (>80% suorittanut) toteutunut, koulutus osana rullaavaa johtamista, ei tulostavoitetta vuodelle 2023.
EU-OSHA		Euroopan Työterveys- ja turvallisuusviraston (EU-OSHA) kanssa toteutettavan yhteistyö (Focal Point-toiminta).	2023: käynnistetään uusi Terveellinen työ kampanja: Digiajan turvallinen ja terveellinen työ.
Valtion työnantajakuva uudistaminen: TTL:n brändin arvo ja näkyvyys	120	Potentiaalinen vaikuttavuus year-on-year +20%.	2023: Potentiaalinen vaikuttavuus edelliseen vuoteen +20%.
Tietoturva	122	Digitaalisen riskienarviointi osaksi jatkuvaa tekemistä ja vakavien poikkeamien raportointi STM:lle.	2023: Tavoite on toteutunut. Pidämme vakavien tietosuojapoikkeamien määrän vähäisenä.
Digitaalisen turvallisuuden varmistaminen: <ul style="list-style-type: none"> Näkökulman laajentaminen teknologisten tietoturvaohjeiden ulkopuolelle Sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöuhkien huomioiminen digitaalisessa turvallisuudessa 	163	Riskien arvioinnissa tunnistetaan ja huomioidaan nousevat digitaaliseen turvallisuuteen vaikuttavat trendit sekä sosiaaliset, taloudelliset että ympäristöuhat osana toiminnan jatkuvuuden varmistamista. Digitaalisen turvallisuuden merkitys tulee osaksi organisaation ja sen keskeisten sidosryhmien toimintakulttuuria, mm. ohjeistuksen ja koulutuksen avulla.	2023: Jatkuvuudenhallintaan panostetaan ottaen erityisesti huomioon kansainvälisen tilanteen tuomat uhat. Jatkuvuudenhallintaa kehitetään ohjeiden ja toimintakorttien laadinnalla.

<ul style="list-style-type: none"> Koulutuksen ja tietoisuuden jatkuva lisääminen varautumisen välineenä 			<p>Jatketaan syventävää pelillistettyä koulutusta tietojenkäsitelmää vastaan, suunnitellaan ja toteutetaan tärkeimmille sidosryhmille koulutusta tietoturvallisuuden kehittämiseksi.</p> <p>Tietoturvallisuuden johtamisen kypsyystasoa nostetaan arvioimalla tähän soveltuvia standardeja (kuten ISO 27001 ja JulKri), tekemällä päätös, miten näitä sovelletaan TTL:n toiminnassa, ja aloittamalla työt standardin mukaisen johtamis-järjestelmän perustamiseksi.</p>
Tiedonhallintalain toimeenpano	122	Lain vaatimusten toteutuminen ja siitä raportointi	2023: Lain toimeenpano etenee
Digitalisointi		Toteuttanut syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisterin (ASA-rekisteri) digitalisoinnin. Sähköisen ASA-ilmoitusjärjestelmän jatkokehitys huomioiden muun muassa rajapinnat ja yhteydet aluehallintovirastoihin sekä suomi.fi-viestipalveluun.	2023: Tulostavoite on toteutunut, ei uusia tavoitteita vuodelle 2023.
		Verkkopalvelu-uudistuksessa parannetaan digitaalista asiakaskokemusta.	2023: Asiakkaiden yleisarvosana verkkopalvelusta 8,6 (vuoden 2023 lopussa).
		Tietostrategiayhteistyö STM konsernissa	2023: Osallistuminen STM (TTO) -TTL-TSAVI tietostrategiayhteistyöhön.
Julkisten palveluiden digitaalinen saatavuus kansalaisille ja yrityksille vuoteen 2023 mennessä.	123	Digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain toimeenpano.	2023: Etenee soveltuvin osin.
Kansallisen hankintastrategian toimeenpano	150	Laaditaan toimintasuunnitelma hankintastrategian toimeenpanemiseksi ja toimeenpano käynnistetty.	2023: Tulostavoite on toteutunut, ei uusia tavoitteita vuodelle 2023.
Virasto edistää toiminnallaan sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta	164	<p>Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu ja ajan tasalla.</p> <p>Sukupuolivaikutusten arviointi toteutetaan strategisesti tärkeissä hankkeissa (A-luokan t&k-projektit)</p> <p>TTL vahvistaa sukupuolittain eritellyn ja erilaisia väestöryhmiä koskevan tiedon saatavuutta ja analysointia osana viraston tiedontuotantoa ja tilastointia.</p>	<p>2023: Suunnitelmaa toteutetaan ja seurataan järjestelmällisesti ja päivitetään tarvittaessa. Toimeenpanosta raportoidaan toimintakertomuksessa.</p> <p>2023: Toimintamalli käytössä kaikissa strategisesti tärkeissä hankkeissa.</p> <p>2023: Toteutetaan soveltuvin osin.</p>

4. RAHOITUS

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa Työterveyslaitoksen käytettävissä olevalla rahoituksella. Työterveyslaitokselle on vuoden 2023 talousarviossa myönnetty 23,042 miljoonaa euroa.

	2021 toteuma	2022 arvio	2023 suunnitelma
Toimintamenot			
Menot (1 000 euroa)	-48 656	-53 000	-51 000
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	23 136	25 158	24 958
Nettomenot	-25 520	-27 842	-26 042
Talousarvio/kehys	24 910	25 842	23 042
TYÖ2030-hankkeen rahoitus toteuttajille	341	2 600	
Siirtomäärärahakannan muutos	-610	-2 000	-3000

5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Ministeriö ja Työterveyslaitos keskustelevat säännöllisesti toiminnasta ja tavoitteiden toteutumisesta. Työterveyslaitos raportoi tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö ja Työterveyslaitos seuraavat tulossopimuksen toteutumista ja valtionosuuden käyttöä rullaavan suunnittelun mukaisesti. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken sopimuskauden aikana.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5:

1. tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna
2. tulostavoite on osittain toteutunut
3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan 4. Arvosana 5 edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee hallinnonalan strategiaa ja siitä on erityistä hyötyä strategian toteutuksessa.

Työterveyslaitos julkaisee Valtiokonttorin antamassa määräajassa tavoite- ja toteumatietonsa Tutki hallintoa-järjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnitelun ja seurannan asiakirjat viedään omalle asiakirjasivulle.

Työterveyslaitos laatii kunkin vuoden elokuun loppuun mennessä määrärahan riittävyttä koskevan raportin yhteydessä tiiviin arvion tulossopimuksen toteutumisesta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa raportointia erikseen.

Resurssien riittävyttä toimintavuonna seurataan lisätalousarvioehdotusten valmistelun yhteydessä.

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen arviointimenettelystä.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 2. päivänä tammikuuta 2023

Krista Kiuru
Perhe- ja peruspalveluministeri

Antti Koivula
Pääjohtaja

Veli-Mikko Niemi
Kansliapäällikkö

Carita Aschan
Osaamiskeskuksen johtaja

Seurantaindikaattorit 2019—2023

	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2023 arvio
TOIMINTAKYKY					
Hyvinvointi- ja terveyserot ovat kaventuneet					
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0—80 vuotta/100 000 asukasta					
— Yhteensä	5 771	5 728	5 685	5 750*	5 750* ¹
— Miehet	7 496	7 484	7 420	7 500*	7 500*
— Naiset	3 983	3 907	3 880	3 900*	3 900*
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20-64-vuotiaat					
— Yhteensä	27,0	32,2	32,2	..** ²	..**
— Miehet	27,0	32,3	33,3	..**	..**
— Naiset	26,0	32,2	32,2	..**	..**
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista					
— Yhteensä	20,9	21,7*	25,7	26,0*	26,0*
— Pojat	14,7	15,5*	16,5	17,0*	17,0*
— Tytöt	26,8	27,8*	34,3	34,0*	34,0*
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20—64-vuotiaat					
— Yhteensä	64,0	56,5	56,5*	..**	..**
— Miehet	62,0	56,7	56,7*	..**	..**
— Naiset	67,0	56,6	56,6*	..**	..**
Toiminta- ja työkyky on parantunut					
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet, lkm					
— Yhteensä	22 603	21 492	19 531	18 303	18 000*
— Kokoaikaiselle	14 665	13 899	12 076	12 320	12 300*
— Osa-aikaiselle	5 683	5 458	5 317	5 430	5 400*
— Alle 25-v.	2 255	2 135	2 135	..**	..**
Niiden osuus, jotka uskovat, etteivät todennäköisesti jaksa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20—64-v.					
— Yhteensä	23,2	24,6	24,6	..**	..**
— Miehet	24,5	23,8	23,8	..**	..**
— Naiset	21,9	25,4	25,4	..**	..**
Itsestä huolehtimisesta vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet					
— Yhteensä	11,1	10,4	10,4	..**	..**
— Miehet	10,5	10,4	10,4	..**	..**
— Naiset	11,5	10,4	10,4	..**	..**
Elin- ja työympäristön terveellisyys ja turvallisuus on lisääntynyt					
Koti- ja vapaa-ajan tapaturmakuolleisuus / 100 000 asukasta					
	39,9	38,5	39,4	39,0	39,0*
Työpaikkatapaturmataajuus					
	28,7	25,0	25,8	25,9*	26,0*
Vesiepidemioiden lkm					
	4	2	2	0	1*

¹ * Tarkoittaa arviota tilanteesta, sillä toteutunutta lukua ei ole saatavilla.

² Ei dataa saatavilla. Indikaattori julkaistaan touko-kesäkuun 2023 aikana THL:n Sotkanet verkkopalvelussa. Tietolähteenä on aiemmista vuosista poiketen Terve Suomi-kyselyosuus, joka korvaa aikaisemman FinSote-kyselyn.

Poliisin tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset					
— Yhteensä, lkm	10 926	10 793	10 800	..**	..**
— Uhrina mies, %	70	70	70	..**	..**
— Uhrina nainen, %	30	30	30	..**	..**
TOIMEENTULO					
Sosiaaliturva kannustaa työhön					
Työllisyysaste					
20—29-v.	68,5	65,9	67,0*	67,0*	67,0*
20—69-v.	70,6	69,9	70,4*	72,0*	72,0*
55—64-v.	66,8	67,5	68,3*	71,5*	71,5*
Pitkäaikaistyöttömät, %-työvoimasta	2,4	2,9	4,1	3,3*	3,3*
Eläkkeellesiirtymisiin odote 25-vuotiaalle	61,5	61,9	62,4	62,2	62,0*
Köyhyyden ja syrjäytyneiden määrä on vähentynyt					
Pienituloisten osuus, %					
— Koko väestö	12,3	10,9	13,2	..**	..**
— Alle 18-v.	11,6	9,0	11,9	..**	..**
— Palkansaajat	2,0	1,5	..**	..**	..**
— 65+	10,2	9,2	..**	..**	..**
— Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18—24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä	16,1	16,1	16,0	16,0*	16,0*
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä					
— Yhteensä	2,7	2,8	2,7	2,7*	2,7*
— Tulottomat kotitaloudet, lkm	34 951	37 021	35 341	35 826	35 800*
Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat, % ulkomaalaisten työvoimasta					
— Yhteensä	18,9	21,2	21,2	22,6*	22,6*
PALVELUT					
Vaikuttavat palvelut ja toimeentuloturva muodostavat yhteen toimivan kokonaisuuden					
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0—17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	1,6	1,6	1,6	1,6*	1,6*
Lapsiperhepalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista					
— Yhteensä	36,5	34,5	35,0	..**	..**
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä ²					
— Yhteensä	7,5	7,7*	7,7*	7,7*	7,7*
— Miehet	8,8	9,0*	9,0*	9,0*	9,0*
— Naiset	6,2	6,5*	6,5*	6,5*	6,5*
Osasairauspäivärahan saajat, % kaikista sairauspäivärahan saajista					
— Miehet	4,9	4,8	6,1	6,3	6,3*
— Naiset	9,4	9,4	13,3	13,0	13,0*
Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet					
— Miehet	9,0	8,2	8,2*	..**	..**
— Naiset	12,0	9,5	9,5*	..**	..**
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet					
— Miehet	52,0*	54,8	54,8*	..**	..**

— Naiset	53,0*	56,0	56,0*	..**	..**
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä					
— Miehet	94,1	94,0*	94,0*	..**	..**
— Naiset	90,2	90,0*	90,0*	..**	..**
Oikea-aikaiset ja luotettavat palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin					
Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika yli 7 pv yhteydenotosta, % toteutuneista käynneistä					
— Yhteensä	57,8	39,2	36,6	42,4	42,5*
— Miehet	57,1	39,5	34,9	42,6	42,5*
— Naiset	58,2	39,1	37,8	42,3	42,5*
Lääkärin vastaanottopalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista					
— Yhteensä	15,0	19,8	20,0*	..**	..**
— Miehet	14,0	18,6	19,0*	..**	..**
— Naiset	17,0	20,7	21,0*	..**	..**
— Erikoissairaanhoidtoa yli 6 kk odottaneet 31.12./10 000 asukasta					
— Yhteensä	5,1	12,9	9,0	13,7*	13,5*
— 1.10.—31.3. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %					
— Yhteensä	94,3	94,9	95,5	91,7	92*

Lähteet: Terveystieteiden tutkimuskeskus/Sotkanet, Tilastokeskus (Työvoimatutkimus), Kela, Eläketurvakeskus, Tapaturmavakuutuskeskus ja Työ- ja elinkeinoministeriön työväilytilasto.

LIITE 2: Erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2020 toteuma	2021 toteuma	2022 suunnitelma	2023 suunnitelma
Henkilötyövuodet yhteensä, josta	427	460	470	470
- maksullinen toiminta	126	120	122	122
- yhteisrahoitteinen toiminta	301	340	348	348

LIITE 3: Erittely määrärahoista

Toimintamenot	2021 toteuma	2022 arvio	2023 suunnitelma
Menot (1 000 €)			
palkkaukset	-30 196	-31 300	-31 500
vuokrat	-5 906	-5 900	-6 200
muut kulutusmenot	-10 310	-14 000	-11 800
investoinnit	-2 244	-1 800	-1 500
YHTEENSÄ	-48 656	-53 000	-51 000
Asiantuntijatyö	1 120	1 158	1 158
maksullinen toiminta	14 343	15 000	14 800
EU-tulot	2 288	2 400	2 600
tulot Suomen Akatemialta	315	500	500
yhteisrahoitteinen toiminta	5 715	6 100	5 900
YHTEENSÄ	23 781	25 158	24 958
Nettomenot	-24 875	-27 842	-26 042
Talousarvio/kehys	24 910	25 842	23 042
TYÖ2030 hankkeen rahoitus toteuttajille	341	2 600	
Siirtomäärärahakannan muutos	-610	-2 000	-3000
Siirtomäärärahakehitys			
siirtynyt edelliseltä vuodelta	9 233	8 623	6 623
siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle	8 623	6 623	3 623